

Тоді не знали новобранці, що згодом їх назвуть «афганці»

Й досі зі сльозами на очах пригадує Сергій ОЛАСЮК своє повернення додому з Афгану. Нині розуміє біль, пережитий батьком, який знав про виліт сина з Кабула, і як він почувався, дізнавшись, що в цей день там збили літак... Та завдяки командирі полку Руслану Аушеву, який затримав вояків, перевіряючи валізи, ті не встигли на призначений рейс. А згорьована мати навіть не впізнала голос сина, який зателефонував із Сарн, щоб повідомити, що скоро буде вдома. На що відповіла: «Хлопці, не жартуйте так, адже Сергій ще в Афганістані?!»...

У часи, коли мирне небо над головою, люди не часто згадують про минулі роки, в які вирувала війна, а наші солдати гинули на території інших держав. Та про ті далекі й страшні події в Афганістані ніколи не забудуть ті, хто пройшов дорогами вогняного лихоліття. У кожного воїна-афганця – свій життєвий подвиг, своя доля. Афганістан... Він став синонімом людського лиха, справжнього пекла. Палюче сонце, спекотний вітер, пісок, що не дає дихати, й постійну спрагу добре пам'ятає Сергій Оласюк, житель с. Велике Вербче.

У всіх у житті є дата, яка символізує щось важливе, незабутнє й закарбовується в пам'яті навечно. Сергію Миколайовичу 23 червня мама Валентина подарувала найдорожче – життя. А ще так трапилось, що у вісімнадцятий день народження, не встигши відчутти смак повноліття, прийшла повістка до армії, і знову ж на 23 червня... Юнак таку звістку прийняв як належне, без жодних вагань і смутку. Та вже на початковій службі хлопця чекала не дуже радісна новина. За станом здоров'я міг розраховувати, в кращому випадку, потрапити лише у війська зв'язківців. Так і записали, й направили в Псков. Але за іронією долі потрапив в «учебку» в Ленінград, де навчали ремонту й обслуговуванню зброї. Велику роль, мабуть, відіграло те, що зі зброєю Сергій добре був знайомий і на той час уже досить влучно стріляв. Там прослужив 4 місяці.

- Запам'яталося донині з того часу, - повів розповідь Сергій Миколайович, - як у першу ніч в «учебці», якраз були білі ночі, мені наснився дуже дивний сон: гори, дорога, але тоді не надав цьому значення. А через півроку знову його пригадав, коли сновидіння почало здійснюватися. Що потраплю в Афганістан, знав уже у вересні, а в листопаді з 2000 чоловік, які були в «учебці», та й відібрали лише шестеро. Думаю, потрапив до шістки, бо вмів стріляти, а ще педагог із технічним напрямком, не злякався.

До слова, Сергій Оласюк виріс у родині офіцера, тато Микола Степанович - учасник бойових дій у Венгрії. Батько про відправку нього до Афганістану дізнався, коли приїжджав до сина в «учебку». Запитав думку Сергія, на що той відповів: «Ви пройшли

війну й повернулися додому. Яка судилася мені доля, така й буде, не варто її міняти». Миколі Степановичу нічого не лишалося, як підтримати й з повагою поставитися до рішення юного й справжнього солдата.

- 2 листопада, - продовжив розмову Сергій Миколайович, - коли потрапили на пересилку, мене й військових побратимів привезли в Чирчик. Під час акліматизації впродовж 4-5 днів хлопцям зробили майже чотири десятки щеплень. Адже переміна клімату давала давалася взнаки: приїхали ж із сирого Ленінграду з мінусовою температурою в країну, де щоденна спека сягала 40-50 градусів тепла.

Вміння Сергія Оласюка ремонтувати й переоснащувати зброю знову ж допомогло - його одразу ж забрали в ремроту. Не встиг солдат адаптуватися, як на третій день полк вийшов на бойову операцію. А напередодні ще й кулеметник демобілізувався. Сергій Миколайович, завдяки батькові, стріляв влучно, примовляючи: «Білці в око легко попаду». Тож, як говориться, сам вибрав собі призначення. Щоправда, під час перших бойових дій осколками зачепило руку.

Бойові операції тривали від 3 днів до 2 тижнів, тому в частині, яка дислокувалась у Кабулі, перебував небагато часу, тому відчуті на собі «дідівщину», на щастя, не довелось. Адже після операції одразу ж відправляли на так звану дорогу, ділянка якої проходила від Джелалабада до Баграма через Кабул. Тут кожні 5-10 кілометрів стояли пости, які обслуговував їх полк.

- По правді скажу, - ділиться спогадами афганець, - до нас ставились, як до рідних, і чекали з нетерпінням нашого приїзду.

За час служби в Афганістані з 2 листопада 1985-го по 5 травня 1987 року Сергій Оласюк брав участь у понад 20 бойових операціях. І знову ж, як-то кажуть, зустрів хорошу людину.

- На озброєнні мали БМП-2, гармати, що на той час були ще не вивчені, - повів розповідь знову. - Їх було багато, а ремонтувати не вміли. Один військовослужбовець, на місце якого прибув, поділився досвідом, що в подальшому стало в пригоді. Адже цю техніку доводилося ремонтувати не лише у своєму полку, а й на території всієї дивізії. Як говориться, сумувати було ніколи. Листів додому напишу 4-5 одночасно, віддам черговому з проханням відсилати через кожні 5 днів.

Пощастило вояку Сергію передачею отримати від батька фотоапарат, адже тодішнього часу фото були дефіцитом, тому всі пам'ятні знімки переважно робив власноруч. Завдяки чому зараз має цілий фотоальбом спогадів: світлини, де красуються зі щирими посмішками військові побратими.

На військовій стежині Сергію Оласюку трапився Руслан Аушев, герой Радянського Союзу, який свого часу врятував дивізіон із найменшими втратами. До нього в частину й потрапив Сергій. Командував Руслан Аушев полком, дисципліна в якому була залізною. З гордістю й повагою говорить про цю людину колишній солдат. Довелося разом воювати в горах. Адже, за словами командира, не може бути в Афганістані вояка, який не побував хоч раз на операції в горах. Під командуванням Руслана Аушева виводили перші шість полків з Афганістану.

Ще до строкової служби Сергій Оласюк навчався в Рівненському педінституті, звідки й призвали. Відслуживши, повернувся на другий курс, очолив комсомольський загін, влаштувався на роботу. Не раз захищав інститут у змаганнях багатоборства. А також став кандидатом у майстри спорту зі стрільби. На четвертому одружився. Ось уже понад 20 років працює у Великовербченській ЗОШ І-ІІІ ст. на посаді заступника директора. Проводить різні виховні й тематичні заходи для школярів, щоп'ятниці – вечори відпочинку. Переконана, учні та випускники навчального закладу погодяться зі мною, коли скажу, що Сергій Миколайович у школі і вчитель, і друг, і батько, адже нікого не обійде увагою, коли хтось її потребує, завжди вислухає, дасть мудру пораду.

У житті Сергія Оласюка сім'я завжди на першому місці. З коханою дружиною Ніною виховали двох чудових дітей. Наталя закінчила факультет міжнародних відносин

Острозької академії з відзнакою. Микола теж опановує професію митника в Дніпропетровську. А також із дружиною Маргаритою уже встигли порадувати батьків внучкою Олечкою.

Пройшовши нелегку дорогу Афганістану, побувавши в різних ситуаціях життя, Сергій Оласюк переконаний, головне - зустріти на своєму шляху хороших людей, які щиро допоможуть, підтримають у будь-яку хвилину. Як твердить народна мудрість, зроби добро раз і воно завжди повернеться до тебе сторицею.

Наталія МАЛЕЙЧИК.